

Konsultoiva sairaanhoitaja säästää turhia päivystysreissuja

Kehitysvammaisen asiakkaan terveysasiat halutaan yhteen nippuun.

Mikkelissä kuultiin viime viikolla Lahden mallin oppeja.

Elina Keskitalo

Miten terveydenhuollon palvelut pysyvät mukana muutoksessa, kun kehitysvammaisten laitoshuoltoa puretaan? Savon vammaisautomaattiyhdistys (Savas) on etsinyt kysymykseen vastausta TEPA-projektissa.

–Valtioneuvosto teki vuonna 2012 periaatepäätöksen, että vuoteen 2020 mennessä kukaan ei asu enää laitoksessa. Se tarkoitti, että yhä vaikeammin vammaisia henkilöitä on muututtanut omiin koteihin omille kotipaikkakunnille, projektipäällikkö **Anne Aholainen** taustoittaa.

Siinä missä laitoksessa terveydenhuolto on ollut vieressä koko ajan, nyt kehitysvammaisen henkilö on samojen terveyspalvelujen asiakas kuin muutkin kuntalaiset.

Aholainen toteaa, että terveyskeskus on järjestynyt usein päivystystyyppisesti. Viidentoista minuutin tai edes 45 minuutin vastaanottoaika ei kuitenkaan välttämättä riitä kehitysvammaisen asiakkaan oireiden selvittämiseksi, vaan asian hoitamiseksi tarvitaan laajempaa näkökulmaa.

Projektin osana Mikkelissä on pilotoitu konsultoivan sairaanhoitajan työmallia. Sairaanhoitaja **Tiia Rautio** on työskennellyt

vuoden 2015 ajan Savasin, Mikkelin kaupungin ja Vaalijalan palvelukotien asukkaiden kanssa. Konsultoivan sairaanhoitajan työn ideana on paitsi säästää asiakasta pompottelulta, myös tehostaa hoitoketjua, kun yksi ihminen pitää langat käsissään.

–Hän on pystynyt jalkautumaan kehitysvammaisen henkilön kotiin, haastattelemaan omaisia ja lähiverkostoa, havainnoimaan hänen toimintaympäristöään – asioita, joita ei terveyskeskuksessa pysty tekemään.

–Jos konsultoivaa sairaanhoitajaa ei ole, erilaisia oireita ruvetaan selvittämään eri paikoista: tulee päivystyskäyntiä, terveyskeskuskäyntiä, kehitysvamma-poliklinikakäyntiä, Aholainen luettelee.

Siinä missä työmallia on Mikkelissä kehitetty hankkeen muodossa, Lahdessa konsultoiva sairaanhoitaja työskentelee

Konsultoivan sairaanhoitajan työn ideana on säästää asiakasta pompottelulta ja tehostaa hoitoketjua.

vammaispalveluissa osana kaupungin omaa palvelutuotantoa, ja tekee yhteistyötä perusterveydenhuollon suuntaan.

Konsultoiva sairaanhoitaja **Päivi Karvonen** ja palvelukoordinaattori **Jonna Salomaa** vierailivat keskiviikkona Mikkelissä projektin seminaarissa kertomassa Lahden mallista.

Salomaa mukaan Lahden mallissa kaikki voitavat. Terveystyöntekijöiden on helpompi kohdata kehitysvam-

maisasiakkaita, kun konsultoiva sairaanhoitaja on apuna, ja asiakkaat pääsevät helpommin perusterveydenhuollon palveluihin.

–Ja on ehdottomasti asiakkaan hyöty, että meillä on työntekijä, joka toimii tulkkina ja yhteistyökanaavana.

Karvosella on pitkä kokemus kehitysvammaisesta, hän tuntee hyvin palvelukotien asiakkaat, ja hoitohenkilökunta on tuttua, jolloin potilaan vaihoista on helppo keskustella avoimesti.

Konsultoiva sairaanhoitaja on mukana viikoittaisilla lääkärikerroksilla vammaispalvelujen eri yksiköissä, ja toimii muina aikoina yksiköiden ”porttina” lääkärille. Aina lääkärin konsultaatiota ei tarvita, vaan oireita voidaan jäädä seuraamaan, tai asia hoituu sairaanhoitajan ohjeistuksella.

Salomaa mukaan Lahden mallissa olennainen onnistuminen on se, että turhien – ja kallii-

TEPA-projekti

Savon vammaisautomaattiyhdistys TEPA-projektin (Kehitysvammaisen henkilön terveydenhuollon palvelupolun) tarkoituksena on kehittää ja edistää kehitysvammaisten henkilöiden asemaa terveydenhuollon palvelujen käyttäjinä.

Raha-automaattiyhdistyksen rahoittama hanke käynnistyi vuonna 2012.

den – päivystyskäyntien määrä on karsunut reippaasti. Konsultoivan sairaanhoitajan avulla esimerkiksi virtsatieinfektion hoitaminen sujuu kätevästi ilman pahimmillaan monen tunnin jonotusta vastaanotolle.

Päivystyskäynnit säästävät myös silloin, kun sairaanhoitajan ennakoiva työ ehkäisee tilanteen kriisiytymisen kehitysvammaisella, jolla on psyykkisiä häiriöitä.

Jääkiekkofanit pahoinpitelivät järjestysmiehen Tampereella

Poliisi joutui puuttumaan jääkiekkofanien käytökseen lauantaina Tampereella Ilves-TPS-kotiottelun yhteydessä.

Jo ennen ottelua poliisi korjasi talteen 19-vuotiaan miehen, joka poltti merkisoihtua Hakametsän jäähallin pysäköintialueella aiheuttaen vauraa niin jalankulkijoille kuin autoillekin.

Mahdollisten rikosten ja häiriköinnin välttämiseksi poliisi katsoi parhaaksi korjata miehen ottelun ajaksi putkaan rauhoittamaan.

Kiekkofanien häiriköinti jatkui myös Ilvesen 2-0-voittoon päättyneen ottelun jälkeen.

Järjestyksenvalvoja oli jäähallin parkkipaikalla ohjaamassa kiekkovieraita linja-autoon, kun hänet pahoinpideltiin.

Poliisin mukaan järjestyksenvalvojaa löi mahdollisesti useampikin ihminen, minkä lisäksi hänet kaadettiin maahan.

Järjestyksenvalvojan pahoinpitelystä epäiltyinä putkaan vietiin 21- ja 31-vuotiaat miehet.

Lisäksi putkan puolelle korjattiin parkkipaikalta 21-vuotias mies, joka aiheutti häiriötä eikä suostunut poistumaan paikalta poliisin useista kehotuksista huolimatta. **HS**

Turvapaikanhakijoilla kahina Oulussa

Turvapaikanhakijoiden erimielisyydet äityivät joukkotapeluksi Oulussa Heikinharjun vastaanottokeskuksessa lauantai-iltana.

Poliisin mukaan useita eri kansallisuksia olevien asukkaiden välille oli tullut riitaa, jossa oli käytetty nyrkkejä. Ainakin yhtä oli myös kuristettu.

Kaikkien uhrien vammat

jäivät vähäisiksi.

Kaksi ihmistä otettiin kiinni ja vietiin Oulun poliisilaitokseen. Poliisi tutkii asiaa pahoinpitelyrikkoksena. **HS**

Autolla hotelliin törmännyt syytti muistinmenetystä

Tila-auto törmäsi hotellin ravintolan ikkunaan Helsingin

Ruoholahdessa lauantaina.

Poliisi kertoo, että ajoneuvo kuljettanut 26-vuotias nainen kertoi menettäneensä jotainkin muistinsa. Muisti palasi törmäyksen jälkeen.

Kuljettaja sai sairauskohtauksen, mutta voi jo paremmin, kertoo Kovanen-yhtiöt Oy:n liikennepäällikkö **Manolis Koullias**. Auto meni lunastuskuntoon. Hotellin ikkuna rikkoutui, ja ruokailutilaan lensi lasinsirpaleita sekä osia auton etuosasta.

Poliisi tutkii tapahtunutta liikenneturvallisuuden vaarantamisena. **HS**

VERENLUOVUTUS MIKKELISSÄ
ke 20.1. klo 13-18
Konsertti- ja kongressitalo Mikaeli, 2. krs, Sointukatu 1
Tervetuloa!

JOENNA KÄTESI. Maksuton luovuttajainfo 0800 0 5801. Ota virallinen henkilötodistus mukaan. www.veripalvelu.fi • Testaa etukäteen: www.sovinkoluovuttajaksi.fi

Sinun seurakuntasi

Miesten keskusteluilta
Ti 19.1. klo 18 Kaupungin virastotalon Lounashuoneessa, Maaherrankatu 9-11. Timo Halonen: Elä ja anna toistenkin elää. Keskustelua, kahvit, musiikkia ja iltahartaus

Mikkelin TUOMIOKIRKKO-SEURAKUNTA *Tervetuloa!* mikkelintuomiokirkkoseurakunta.fi

Mikkelin seudun Muisti ry
Muistiliiton jäsen

Muistiliiton logo

Muistiluotsi
asiantuntija- ja tukikeskus
Etelä-Savo

Muistikahvila on avoinna joka kuukauden viimeinen keskiviikko, alkaen ke 27.1. klo 16.30-18

Etelä-Savon Muistiluotsin asiantuntija- ja tukikeskuksessa, Porrassalmenkatu 26.

Muistikahvilaan ovat tervetulleita omasta tai läheisen muistista huolestuneet sekä henkilöt, jotka ovat hiljakkoin saaneet muistisairausdiagnoosin sekä heidän läheisensä.

Lisätietoja Tiina Honkanen p. 040 559 2000

Leikkaa talteen ✂

Erä palakankaita

10,- /kassi
Täytä kassi itse.

NYT ON HALPAA!

Lakanakangas
valkaisu- ja valkaisuvalkaisu

2,50 /m

Paljon myös muita lakanakangaita mm. satiini ja tuplaleveä (280 cm).

KODIN KANKAAT VAIHTOON

- Mankeliina- ja silityslautakangaita
- Pöytäliinakangaita ja kernejä
- Pyyhe-, laudeliina- ja vohvelikankaita
- Harso- ja vaippakangaita
- Muovitetuuta froteeta ja hygieniasuojakangasta

Raikkaita kuviopuuvilloja

3,- /m

Valkoisia verhojakankaita

3,90 /m

Eurokangas

MIKKELI, Stella pohjakerros, Maaherrankatu 13, 044-759 2241, ma-pe 10-19 la 9-16 - www.eurokangas.fi #eurokangas

UPEA ALE. KAIKKI KEHYKSET -70%

Lisäksi silmälääkärin reseptillä silmlaseista **-100€**

Kulutonta & korotonta maksuaikaa jopa **10 kk****

Optikon näöntarkastus **0€**

Edut koskevat uusia silmäläsitilauksia eikä niitä voi yhdistää muihin tarjouksiin. 100 €:n hyvitys silmlaseista myös muilla kuin Silmäseman silmälääkäreiden voimassa olevilla resepteillä. Silmlasien ostajalle optikon näöntarkastus 0 € (norm. 35 €) ei koske piilolinssinäöntarkastusta. Edut ovat voimassa 31.1.2016 asti. **Lue lisää silmasema.fi

Varaa aika optikolle tai silmälääkärille **010 190 200 (mpm/pvm) | silmasema.fi**

MIKKELI Stella 020 760 8720* MÄNTYHARJU 020 760 8708* PIEKSÄMÄKI 020 712 2280* SAVONLINNAN 020 712 2277*

*Puhelun hinta lankapuhelimesta 8,35 snt/puh + 6 snt/min tai matkapuhelimesta 8,35 snt/puh + 17,17 snt/min

